

ONDERWERP

Begeleidende memo op reactie RVO

PROJECTNUMMER

30067772

DATUM

14 december 2021

ONZE REFERENTIE

D10045579:29

VAN

[REDACTED]

AAN

RVO

Aangezien een aantal vragen niet (helemaal) in de officiële ontheffingsaanvraag konden worden verwerkt, is hieronder toelichting gegeven. Het betreft begeleidende tekst voor de vragen waar dit nodig is:

Algemeen

Bij de Keizersveerbrug, Merwedebrug en de Hagesteinsebrug wordt de huidige brug vervangen door twee bruggen met daartussen een opening. Door dit open middenstuk is extra uitstraling van licht door verkeer en wegverlichting naar het water in de toekomstige situatie mogelijk. Zeker in bij de Keizersveerbrug kan deze extra lichtuitstraling in de gebruiksfase voor problemen zorgen voor de vliegroute van de meervleermuis. Maar ook in de andere gevallen kan dit gevolgen hebben voor (essentiële) vliegroutes of foerageergebieden boven het water voor soorten die erg gevoelig zijn voor licht. In hoeverre wordt verstoring van vliegroutes/foerageergebieden in de gebruiksfases voorkomen?

Aangezien er geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen zijn waargenomen ter plaatse van de Merwedebrug, kunnen hier ook geen effecten optreden van extra uitstraling van licht door verkeer en wegverlichting. Voor de Keizersveerbrug en de Hagesteinsebrug is bovenstaande opmerking wel verwerkt in de tekst van de ontheffingsaanvraag. Er worden geen effecten hier verwacht. Daarnaast is tekst uit de passende beoordeling, voor effecten op de vliegroute van meervleermuis verwerkt. Effecten hiervoor zijn eerder in de passende beoordeling (onderdeel van FLOW27) uitgesloten.

Bij de Keizersveerbrug, Merwedebrug en Houtensebrug wordt het dempen van sloten ook kort genoemd bij de uit te voeren werkzaamheden. Worden bij deze locaties inderdaad ook sloten gedempt? Zo ja, dit graag aangeven op kaart. Zo nee, dit graag in de teksten verduidelijken/ weghalen.

Aangezien er alleen bij de Hagesteinsebrug beschermde soorten zijn aangetroffen in sloten, wordt in de ontheffingsaanvraag hier dieper op ingegaan en worden de verwachte effecten uitgewerkt. Voor de andere drie bruggen zijn geen beschermde soorten aangetroffen die mogelijk belangrijk leefgebied hebben in of rondom de watergangen. Daarom zien wij geen specifieke aanleiding om voor de Keizersveerbrug, Merwedebrug en Houtensebrug een uitgebreide beoordeling te maken van de te dempen watergangen.

Voor wat betreft de vleermuizen wordt aangegeven dat vleermuiskasten zijn opgehangen als permanente voorzieningen. Ook voor de verblijfplaatsen die zich nu in bebouwing of in de brugdelen bevinden. De eigenschappen van een vleermuiskast komen niet overeen met de eigenschappen van de huidige verblijfplaatsen. Kunt u nader onderbouwen waarom u van mening bent dat de kasten geschikt zijn als permanente verblijfplaatsen? In hoeverre kan en is in het ontwerp van de nieuwe bruggen rekening gehouden met mogelijke permanente verblijfmogelijkheden voor vleermuizen?

De tijdelijke en permanente compensatie is nu duidelijker opgenomen in het rapport. Waarbij uitgangspunt is dat compensatie voor te kappen bomen zowel tijdelijk als permanent wordt opgelost door vleermuiskasten. Voor de verblijven in gebouwen wordt in de brug door de aannemer een ontwerp gemaakt om het aantal verblijfplaatsen permanent te compenseren.

Hierbij is het uitgangspunt dat alle tijdelijke en permanente vleermuiskasten voldoen aan de eisen die voortkomen uit de kennisdocumenten en dat daarmee voldoende geborgd is dat dit bewezen effectieve maatregelen zijn. Verder klopt het dat o.a. de klimatologische buffering van betonstructuren aan de onderkant van een brug

verschillen met een vleermuiskast aan een gevel. Dit is nooit volledig te ondervangen omdat de verschillen zo groot zijn. Daarom zijn de vleermuiskasten in ieder geval in zo veel mogelijk oriëntaties ten opzichte van de zon geplaatst, zodat deze ook allemaal verschillende klimatologische omstandigheden in de kast hebben.

Algemene reactie op de onderbouwing van de alternatieven, die vaker terugkomt.

Op een aantal locaties in het rapport is dit verwerkt. Maar in grote lijn gaat het hier om een meerjarig infrastructureel werk aan kunstwerken. Hierbij wordt gestart met bouwrijp maken van het terrein, dan het slopen van kunstwerken, nieuwbouw, uiteindelijke inrichting en uiteindelijk gebruik. Ook moet de doorstroom van verkeer geborgd blijven, waardoor veel werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd moeten worden. Dit maakt dat de werkzaamheden per locatie wel tot zeven jaar kunnen duren. Nog meer fasen leidt ook weer tot een nog langere duur van werkzaamheden, wat onwenselijk is. In een gunstig geval zou het wellicht mogelijk zijn om één jaar door middel van fasen een vaste rust- en verblijfplaats te ontzien, maar vervolgens wordt deze plek in de jaren daarna toch weer verstoord/vernietigd, waardoor deze fasering in verhouding weinig winst oplevert. Meer winst valt dan te halen in tijdige en effectieve mitigatie en compensatie.

Keizersveerbrug

Bij 3.1.2.1 wordt aangegeven dat een deel van het bosje in het klaverblad ten zuiden voor de aansluiting van Geertruidenberg wordt gekapt. In het NDFF zijn gegevens bekend (2019) van een daar aanwezige roekenkolonie. Hoe wordt voorkomen dat deze soort effecten van de werkzaamheden ondervindt.

In het onderzoek van FLOW27 en actualisatie van het tracé in 2019 is deze locatie niet bekend. Na nogmaals na te gaan of op deze locatie ook daadwerkelijk een roekenkolonie aanwezig is, is gekeken naar de huidige situatie (2021) en de situatie in de voorgaande twee jaren (2019 en 2020). In de huidige situatie is hier geen roekenkolonie aanwezig, deze is nooit aanwezig geweest en is daarmee uitgesloten. Dit is onderzocht middels een scan van het straatbeeld in recentelijke opnames, hierbij hebben de bomen weinig tot geen blad (zie Figuur 1). Het is dan ook zeer aannemelijk dat het gaat om een foutief ingevoerde waarneming. In de omgeving zijn diverse andere snelweg op- en afritten waar roeken kolonies aanwezig zijn.

Figuur 1: Straatbeelden uit de jaren 2021 (bovenste foto), 2020 (middelste foto) en 2019 (onderste foto) van de (mogelijke roeken) locatie.

Merwedebrug

3.2.3 wordt aangegeven dat tijdens de voorbereidingsfase het leefgebied van de buizerd en roek afneemt. Hoeveel neemt dit af? Ook wordt aangegeven dat voldoende alternatief leefgebied aanwezig blijft. Kunt u dit op kaart aanduiden? Zijn deze gebieden onderzocht op voldoende draagkracht (niet al andere territoria aanwezig?)

Dit is deels aangepast in de ontheffingsaanvraag. Uit omgevingscans (FLOW27, 2018) is gebleken dat er voor buizerd en roek in de omgeving van de Merwedebrug voldoende geschikte alternatieve broedbiotopen zijn ter compensatie van het broedbiotoop dat verloren gaat. Ondanks dat in deze omgevingscans geen gedetailleerde analyses gemaakt zijn voor de draagkracht van het gebied, is er geen aanleiding om aan te nemen dat deze conclusies niet kloppen of achterhaald zijn.

3.2.5.1 het uitspreiden van takhout voor huidige nesten van de bestaande roekenkolonie in de directe omgeving van het plangebied'. Waar wordt dit uitgevoerd? Graag onderbouwen waarom dit geschikt gebied is voor de roek. Er dient rekening te worden gehouden met voldoende functioneel leefgebied in de omgeving, en de geschiktheid van nestbomen. Komen deze overheen met de huidige nestbomen?

In de directe omgeving zijn voldoende soortgelijke bomen aanwezig en op enige afstand zijn andere kolonies aanwezig, waar roeken nesten kunnen realiseren. Deze liggen buiten de verstoringafstand van 50 meter, aangezien de huidige kolonie midden in het werkgebied ligt en er geen afstand gehouden kan worden. De alternatieven zijn onderzocht en beschreven in FLOW27. Het uitspreiden van takken wordt als maatregel opgenomen voor de aannemer, afhankelijk van de actuele situatie tijdens de uitvoering en richting start van het broedseizoen. Afhankelijk van de lokale potenties en verstoringen vanuit het werk kan de ecoloog van de aannemer een afweging maken op welke locaties het strooien van takhout het meest potentievol is.

Houtensebrug

Onderbouwing SVI van de gewone grootoorvleermuis nader ingaan op de aantasting van een kraamlocatie. Indien deze (al dan niet tijdelijk) wordt aangetast, kan dit wel invloed hebben op de SVI. De onderbouwing is nu te gering.

Onderbouwing van de SVI is beperkt aangepast. Het uitgangspunt is dat door het treffen van bewezen effectieve maatregelen (op basis van het kennisdocument van BIJ12), effecten minimaal zijn. Daarmee gaat de huidige kraamverblijfplaats inderdaad tijdelijk verloren, maar zijn er voldoende alternatieven in de omgeving om tijdelijk elders een kraamverblijf te hebben en op termijn het huidige kraamverblijf weer in gebruik te nemen.